

Stručné pokyny

k zavedení a provedení volby podnikové rady

V podniku ještě neexistuje podniková rada, která zastupuje zájmy zaměstnaných. Proto má být nyní podniková rada zvolena. Tyto stručné pokyny poskytují první přehled o tom, **v jakých podnicích** je volba podnikové rady možná a **jak se tato volba provádí**. Podrobné informace pro běžnou a zjednodušenou volební metodu najdete ve volebních směrnicích. Tyto směrnice obsahují navíc řadu vzorových textů a kontrolních seznamů, které provedení volby podnikové rady usnadňují.

1. Kde může být volena podniková rada?

Zákon o organizaci pracovních vztahů v podniku stanovuje vytvoření podnikových rad v **podnicích**, ve kterých pracuje minimálně **pět stálých zaměstnanců/zaměstnankyň, kteří mají volební právo**. **Tři** z nich musejí být **volitelní**.

Podniky je nutno odlišovat od společností. Společnost (např. s.r.o. nebo akciová společnost) může mít jeden nebo více podniků. V jedné společnosti může být tedy několik podnikových rad, které pak vysílají své členy do celopodnikové rady. Podnik je souborem zaměstnanců a techniky, který je organizačně řízen jednotným vedoucím aparátem. Tento vedoucí aparát musí mít podstatná oprávnění v personálních (přijímání zaměstnanců, přeložení, výpověď) a sociálních záležitostech (pořádek, pracovní doby, plánování dovolených, atd.).

Aktivní volební právo mají všichni zaměstnanci a všechny zaměstnankyně, nezávisle na jejich národnosti, kteří v podniku pracují a do dne voleb dovršili věku 18 let. Volební právo mají mimo jiné také zaměstnanci a zaměstnankyně na částečný úvazek. Přenechaní (agenturní) zaměstnanci a zaměstnankyně mají volební právo tehdy, pokud v podniku pracují déle než tři měsíce nebo pokud je tam jejich pracovní nasazení na tak dlouhou dobu plánováno. Volební právo nemají vedoucí pracovníci, kteří zastávají podnikatelské úkoly.

Zvolení mohou být všichni zaměstnanci a zaměstnankyně nezávisle na jejich národnosti, kteří mají aktivní volební právo a jsou příslušníky podniku po dobu alespoň 6 měsíců. Doby zaměstnání v jiném podniku té samé společnosti nebo v jiné společnosti toho samého koncernu se do této lhůty započítávají.

Für eine ordnungsgemäße Durchführung der Betriebsratswahl empfehlen wir Ihnen **dringend** den Kauf des Buches: **Tilman Anuschek - "Betriebsratswahl"** (www.riederverlag.de) mit weiterführenden Erläuterungen zu den Formularen.

2. Jak se volby do podnikové rady provádějí?

Volba podnikové rady je vždy připravována a prováděna **volební komisí**. Pokud již podniková rada existuje, tak volební komisi jmenuje tato rada. Pokud podniková rada ještě neexistuje, může být volební komise jmenována celopodnikovou radou nebo podnikovou radou koncernu. Neexistuje-li ani celopodniková rada a/nebo podniková rada koncernu nebo tyto rady jmenování neprovedou, bude volební komise zvolena v podniku bez podnikové rady na podnikovém shromáždění většinou přítomných zaměstnaných. Ztroskotá-li jmenování volební komise na podnikovém shromáždění, mohou tři zaměstnanci/zaměstnankyně nebo odborová organizace zastoupená v podniku navrhnout jmenování volební komise u pracovního soudu.

Druh volební metody a jednotlivé potřebné kroky závisí na tom, kolik zaměstnanců/zaměstnankyň s volebním právem je zaměstnáno v podniku. Je-li v podniku zaměstnáno zpravidla **5 až 50 zaměstnanců/zaměstnankyň s volebním právem**, tak se používá **zjednodušená volební metoda**.

Je-li v podniku zaměstnáno **více než 50 zaměstnanců/zaměstnankyň s volebním právem**, tak se zpravidla používá **normální volební metoda**. V podnicích s 51 až 100 zaměstnanci/zaměstnankyněmi s volebním právem existuje možnost, že volební komise dohodne se zaměstnavatelem provedení zjednodušené volební metody. Při více než 100 zaměstnancích/zaměstnankyních se používá výhradně **normální volební metoda**.

Zjednodušená volební metoda je následně vysvětlena v bodě 2.1. Normální volební metoda je pak vysvětlena v bodě 2.2..

2.1. Průběh zjednodušené volební metody

U **zjednodušené volební metody** se rozlišují **dvě varianty**: metoda jednostupňová a dvojstupňová. Dvojstupňová metoda (2.1.1.) se používá tehdy, když podniková rada ještě neexistuje a volební komise je volena na podnikovém shromáždění. Jednostupňová metoda (2.1.2.) se používá tehdy, když je volební komise jmenována již existující podnikovou radou nebo celopodnikovou radou či podnikovou radou koncernu.

2.1.1. Dvojstupňová metoda: Má-li být volební komise zvolena na podnikovém shromáždění, tak se konají **dvě volební shromáždění**. Na **prvním volebním shromáždění** volí zaměstnanci členy volební komise a předsedu volební komise. Zrealizovat pozvání na toto první volební shromáždění mohou tři zaměstnanci/zaměstnankyně s volebním právem nebo odborová organizace, která je zastoupená

Für eine ordnungsgemäße Durchführung der Betriebsratswahl empfehlen wir Ihnen **dringend** den Kauf des Buches: **Tilman Anuschek - "Betriebsratswahl"** (www.riederverlag.de) mit weiterführenden Erläuterungen zu den Formularen.

v podniku. U pozvánky je nutno dodržet určité náležitosti. Volební komise vyhotoví v prvním volebním shromáždění seznam voličů, do něhož musí být zapsáni všichni zaměstnanci a zaměstnankyně s volebním právem, a to odděleně podle pohlaví. Podklady k tomuto potřebné obdrží volební komise od osob, které zvaly na volební shromáždění a které si tyto podklady předem vyžádaly u zaměstnavatele. Volební komise pak vydá oznámení o pořádání voleb. Toto oznámení obsahuje mnoho informací důležitých pro voliče a voličky. Je nutno dodržet minimální počet míst v podnikové radě pro menšinové pohlaví. Kandidáti a kandidátky jsou navrženi ještě v průběhu prvního volebního shromáždění. V jedné kandidátní listině může být uveden jeden/jedna kandidát/kandidátka nebo více. Listina musí obsahovat prohlášení kandidáta/kandidátky o souhlasu s navržením a podporující prohlášení 3 zaměstnanců (do 20 zaměstnanců s volebním právem postačují 2 podporující prohlášení). Kandidátní listina může být podána písemně nebo ústně.

Jeden týden po prvním volebním shromáždění se koná **druhé volební shromáždění k volbě podnikové rady**. Podniková rada se volí tajně a přímo. Volební komise předá zaměstnancům s volebním právem hlasovací lístek a volební obálku. Na hlasovacím lístku jsou uvedeni kandidáti a kandidátky v abecedním pořadí. Zaměstnanec může zakřížkovat tolik kandidátů či kandidátek, kolik má být uděleno mandátů. Hlasovací lístek poté voliči vhodí ve volební obálce do volební urny. Pokud jsou někteří zaměstnanci či zaměstnankyně v den voleb nepřítomni, musí jim být dána příležitost k písemnému odevzdání hlasu (korespondenční volba). Zaměstnanci a zaměstnankyně mohou až do tří dnů před termínem druhého volebního shromáždění zažádat o dodatečné písemné odevzdání hlasů. Sčítání hlasů je veřejné a probíhá hned po volebním shromáždění nebo – pokud bylo zažádáno o dodatečné písemné odevzdání hlasů – v pozdějším termínu, který volební komise předem oznámila. Kandidáti/kandidátky, kteří pro sebe získali nejvíc hlasů, jsou zvoleni. Při rozdělování mandátů musí být zohledněno menšinové pohlaví. Zvolené kandidáty/kandidátky je nutno neprodleně informovat o jejich zvolení.

2.1.2 Jednostupňová metoda: Byla-li volební komise jmenována již existující podnikovou radou, celopodnikovou radou nebo podnikovou radou koncernu, tak tato neprodleně po jmenování zahájí volby. K tomu musí nejprve sestavit seznam voličů, rozdělený podle pohlaví. Poté vydá oznámení o pořádání voleb. Toto oznámení obsahuje mnoho informací důležitých pro voliče a voličky. Musí v něm být mimo jiné uvedeno, že jí kandidátní listiny musejí být doručeny nejpozději jeden týden před termínem konání volebního shromáždění k volbě podnikové rady. Volební shromáždění k volbě podnikové rady probíhá tak, jak bylo popsáno výše v bodě 2.1.1. pro druhé volební shromáždění k volbě podnikové rady dvojstupňovou metodou.

Für eine ordnungsgemäße Durchführung der Betriebsratswahl empfehlen wir Ihnen **dringend** den Kauf des Buches: **Tilman Anuschek - "Betriebsratswahl"** (www.riederverlag.de) mit weiterführenden Erläuterungen zu den Formularen.

2.2. Průběh normální volební metody

Pokud **podniková rada** již existuje, tak bude jmenovat volební komisi a určí předsedu volební komise. Zůstane-li stávající podniková rada nečinnou, může toto jmenování provést celopodniková rada nebo podniková rada koncernu. Rovněž mohou tři osoby s volebním právem nebo odborová organizace zastoupená v podniku navrhnout jmenování volební komise u pracovního soudu.

Pokud v podniku dosud neexistuje podniková rada, může volební komisi jmenovat celopodniková rada nebo podniková rada koncernu a určit také jejího předsedu. Nedojde-li touto cestou ke jmenování komise, tak bude volební komise volena všemi zaměstnanci podniku na podnikovém shromáždění, které se koná zásadně v podniku během pracovní doby. Zrealizovat pozvání na toto shromáždění mohou tři zaměstnanci/zaměstnankyně s volebním právem nebo odborová organizace zastoupená v podniku. Pokud se podnikové shromáždění navzdory pozvánce nekoná nebo pokud nezvolí volební komisi, mohou tři zaměstnanci/zaměstnankyně s volebním právem nebo odborová organizace zastoupená v podniku navrhnout jmenování volební komise u pracovního soudu.

Volební komise vyhotoví **seznam voličů**, do něhož musí být zapsáni všichni zaměstnanci a zaměstnankyně s volebním právem, odděleně podle pohlaví. Podklady k tomuto potřebné obdrží volební komise na požádání od zaměstnavatele. Volební komise pak vydá **oznámení o pořádání voleb**. Toto oznámení obsahuje mnoho informací důležitých pro voliče a voličky. Pro menšinové pohlaví je nutno dodržet minimální počet mandátů.

Kdo chce do podnikové rady **kandidovat**, musí být uveden v kandidátní listině, která musí být volební komisi doručena ve lhůtě dvou týdnů od vyvěšení oznámení o pořádání voleb. Kandidátní listina, v níž může být uveden buď jeden/jedna kandidát/kandidátka nebo více, musí být podepsána 5% zaměstnaných s volebním právem, minimálně však třemi oprávněnými voliči (podpisy na podporu kandidáta/kandidátky). Kandidátní listina nebo listiny, které byly uznány za platné, budou vyvěšeny nejpozději jeden týden před termínem volby.

Pokud budou za platné uznány minimálně dvě kandidátní listiny, mohou se zaměstnanci/zaměstnankyně při volbě rozhodnout pouze pro jednu z těchto listin (**poměrné volby**). Byla-li dodána pouze jedna kandidátní listina či uznána za platnou, mohou zaměstnanci a zaměstnankyně dát svůj hlas jednotlivým kandidátům (**osobní volby**). Zaměstnaný pak může zakřížkovat tolik kandidátů či kandidátek, kolik má být uděleno mandátů.

V **den voleb** je podniková rada volena v podnikové volební místnosti, a to tajně a přímo. Volební komise předá zaměstnancům a zaměstnankyním s volebním

Für eine ordnungsgemäße Durchführung der Betriebsratswahl empfehlen wir Ihnen **dringend** den Kauf des Buches: **Tilman Anuschek - "Betriebsratswahl"** (www.riederverlag.de) mit weiterführenden Erläuterungen zu den Formularen.

právem hlasovací lístek a volební obálku. Hlasovací lístek voliči po zakřížkování listiny

či jednotlivých kandidátů a kandidátek na listině vhodí ve volební obálce do volební urny. Pokud jsou někteří zaměstnanci či zaměstnankyně v den voleb nepřítomni, musí jim být dána příležitost k písemnému odevzdání hlasu (korespondenční volba).

Sčítání hlasů je veřejné a probíhá hned po uzavření volební místnosti. Při poměrné volbě se zjišťuje počet mandátů, které připadají na jednotlivé kandidátní listiny. Zvoleni jsou kandidáti a kandidátky v tom pořadí, jak jsou uvedeni na listině, a v tom počtu, kolik mandátů na kandidátní listinu připadá. Při volbě osobní jsou zvoleni ti kandidáti a ty kandidátky, kteří pro sebe získali nejvíc hlasů, přičemž musí být početně vždy zohledněno menšinové pohlaví. Zvolené kandidáty/kandidátky informuje volební komise neprodleně o jejich zvolení.

3. Ochrana zákonem a náklady voleb

Volba podnikové rady je pod zvláštní ochranou zákona. Kdo je jednou z těch tří osob, které zrealizují pozvání k volebnímu shromáždění nebo které u pracovního soudu navrhnou ustanovení volební komise, kdo je členem volební komise a kdo kandiduje do volby podnikové rady, tomu je zaručena zvláštní časově omezená ochrana proti řádným výpovědím.

Řádná výpověď těchto tří **osob, které zrealizují pozvání nebo podají návrh** u pracovního soudu, je až do oznámení výsledku voleb nepřípustná. Pokud by k volbě podnikové rady nedošlo, tak řádnou výpověď nesmíte dostat po dobu tří měsíců od okamžiku pozvání resp. podání návrhu u pracovního soudu. Za přísných předpokladů platných pro mimořádné výpovědi je možná pouze mimořádná výpověď těchto osob, které zrealizují pozvání nebo podají u soudu návrh.

Řádná výpověď **členů volební komise a kandidátů/ kandidátek** je rovněž až do oznámení výsledku voleb nepřípustná. Kromě toho jsou členové volební komise a kandidáti a kandidátky chráněni nadále před výpovědí po dobu šesti měsíců od okamžiku oznámení výsledků voleb. Za přísných předpokladů platných pro mimořádné výpovědi je možná pouze mimořádná výpověď členů volební komise a kandidátů/kandidátek. Až do doby oznámení výsledku voleb musí podniková rada vyjádřit svůj souhlas s takovou mimořádnou výpovědí členů volební komise a kandidátů/kandidátek. Náhradu neuděleného souhlasu může zaměstnavatel navrhopvat u pracovního soudu.

Zaměstnavateli se pod hrozbou trestu stanovenou zákonem zakazuje činit při volbě podnikové rady překážky nebo tuto volbu ovlivňovat. Žádnému zaměstnanci

Für eine ordnungsgemäße Durchführung der Betriebsratswahl empfehlen wir Ihnen **dringend** den Kauf des Buches: **Tilman Anuschek - "Betriebsratswahl"** (www.riederverlag.de) mit weiterführenden Erläuterungen zu den Formularen.

a žádné zaměstnankyni nesmí být při vykonávání aktivního a pasivního volebního práva nijak zabráněno.

Náklady na volbu podnikové rady hradí zaměstnavatel.

➔ Für eine ordnungsgemäße Durchführung der Betriebsratswahl empfehlen wir Ihnen **dringend** den Kauf des Buches: **Tilman Anuschek - "Betriebsratswahl"** (www.riederverlag.de) mit weiterführenden Erläuterungen zu den Formularen.